

Examen VMBO-KB

2019

tijdvak 1
woensdag 22 mei
13.30 - 15.30 uur

Spaans CSE KB

Bij dit examen horen een bijlage en een uitwerkbijlage.

Beantwoord alle vragen in de uitwerkbijlage.

Dit examen bestaat uit 38 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 44 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Spaans antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1

- 1p 1 Lees het recept.
Wat moet je **meteen** doen nadat je de popcornmais in de pan hebt gedaan?
- A de kaneel en de suiker over de popcornmais strooien
  - B een deksel op de pan doen en de pan heen en weer bewegen
  - C gesmolten boter toevoegen zodat de popcornmais goed opengaat

Tekst 2

- 1p 2 De schildpad Jonathan is misschien wel het oudste dier op aarde.
Welke informatie geeft de tekst nog meer?
- A Jonathan is meer dan tweehonderd jaar oud.
  - B Jonathan is te zien in een privé-dierentuin.
  - C Jonathans afbeelding staat op een muntstuk.
  - D Jonathans gehoor is slecht en hij is blind.

Tekst 3

- 1p 3 Wat staat er in alinea 1 over de leraar Julio Machaca?
- A dat hij al zijn leerlingen en hun families thuis bezoekt
  - B dat hij lesgeeft op verschillende scholen
  - C dat hij veel reizen maakt als hij vakantie heeft
  - D dat hij ver woont van de school waar hij werkt
- 1p 4 Welke informatie staat er in alinea 2?
- A Het hele jaar door moeten de leerlingen water uit een waterbron halen.
  - B In de winter geeft Julio Machaca regelmatig buiten les.
  - C Julio Machaca geeft in de winter minder les dan in de zomer.
- 2p 5 Geef van elk van de beweringen aan of deze **wel** of **niet** overeenkomt met de informatie in alinea 3.
- 1 De leerlingen wonen al hun hele leven in het dorp waar de school staat.
  - 2 Het eten voor de school wordt door een herberg verzorgd.
  - 3 Julio Machaca werkt meer uren dan waarvoor hij betaald wordt.

- 1p **6** Lees alinea 4.
Wat doen de leerlingen in de middag?
In de middag
A doen de leerlingen praktische opdrachten.
B genieten de leerlingen van een paar uur vrij.
C sporten de leerlingen.
D volgen de leerlingen theorielessen.
- 1p **7** Wat zegt Julio Machaca in de regels 26-28 (“El ... otros.”)?
A dat zijn leerlingen harder zouden moeten werken
B dat zijn leerlingen meer respect voor hem zouden moeten hebben
C dat zijn leerlingen veel vertrouwen hebben in zichzelf
- 1p **8** Lees de regels 28-32 (“Uno ... montaña.”)
Waarom gaan de leerlingen niet studeren in de stad?
A omdat er geen landbouwopleidingen zijn
B omdat het voor hen te duur is vanwege de afstand
C omdat ze liever op het platteland blijven wonen

Tekst 4

- 1p **9** Welke informatie staat er in de inleiding?
A dat Nico naar Argentinië ging om zijn studie af te maken
B dat Nico’s rol in “Fanny, la fan” zijn eerste televisieoptreden was
C dat Nico tijdens zijn kinderjaren al regelmatig op televisie te zien was
- 1p **10** Lees alinea 1.
→ Welke karaktereigenschap heeft Pedro, het personage van Nico?
Schrijf deze karaktereigenschap op.
- 1p **11** Wat is de overeenkomst tussen Nico en zijn personage Pedro, volgens alinea 2?
A Beiden houden niet van aandacht.
B Beiden kleden zich opvallend.
C Beiden staan graag voor de camera.
- 1p **12** Lees alinea 3.
Wat zegt Nico over zijn dreadlocks?
A dat het bijhouden van zijn dreadlocks hem best veel werk kost
B dat hij elke week zijn dreadlocks laat knippen
C dat hij zijn dreadlocks het liefst in een knot zou willen dragen
- 2p **13** In alinea 4 vertelt Nico over wat hij doet om ervoor te zorgen dat de muziek van de band in de televisieserie echt goed klinkt.
→ Schrijf twee dingen op die hij hiervoor doet.

- 1p 14 Lees alinea 5.
Hoe denkt Nico over wonen in Uruguay?
A Hij gaat er graag heen op bezoek maar wil er nooit meer wonen.
B Hij gaat er misschien wonen maar wil eerst nog andere dingen doen.
C Hij heeft het er altijd naar zijn zin en gaat er binnenkort weer wonen.

Tekst 5

- 2p 15 Lees de regels 1-4 ("Mateo ... joven.").
→ Wat is de specialiteit van iedere jongen?
Schrijf achter iedere naam in de uitwerkbijlage de juiste letter (a, b of c).
- a deeg kneden
b dieetrecepten bereiden
c sauzen bereiden
- 1p 16 Lees de regels 5-8 ("Los ... eventos.").
Waarom zijn de zeven jongens speciaal?
A Zij durfden het aan om een goedlopende pizzeria over te nemen.
B Zij hebben veel succes met hun pas opgerichte bedrijfje.
C Zij organiseren alleen pizzafeesten voor kinderen met downsyndroom.
- 1p 17 Welke informatie staat er in alinea 2?
A De jongens kwamen via twee leraren in contact met de arbeidsmarkt.
B De jongens wisten al lange tijd welk type bedrijf ze wilden oprichten.
C Van de zeven jongens heeft bijna iedereen een diploma pizzabakken.
- 1p 18 Lees alinea 3.
Welke reactie van de klanten vinden de jongens **het leukst**?
als de klanten zeggen dat de jongens
A erg professioneel zijn
B zo goed samenwerken
C zo'n lekker eten maken

Tekst 6

- 1p 19 Een goede tortilla maken is met Torti-YA! een stuk makkelijker.
Wat is nog steeds moeilijk volgens deze tekst?
A het geheimhouden van een goed tortilla-recept
B het kopen van de juiste ingrediënten voor de tortilla
C het omdraaien van de tortilla
D het opdienen van de tortilla

Tekst 7

- 1p 20 Waarom worden we wakker net voordat we doodgaan in een droom?
omdat onze hersenen
- A niet veel heftige prikkels achter elkaar kunnen verwerken
  - B ons willen beschermen tegen zulke nare ervaringen
  - C zo'n ervaring nog nooit hebben meegemaakt

Tekst 8

- 1p 21 Lees de inleiding en alinea 1.
Waarom belde Luis Fonsi zijn collega Daddy Yankee op?
omdat Luis Fonsi
- A de hulp van Daddy Yankee nodig had bij een nieuw liedje
  - B een liedje van Daddy Yankee wilde gebruiken
  - C op zoek was naar een nieuw muziekproject
  - D wilde weten hoe Daddy Yankee en Erika Ender samenwerkten
- 1p 22 Welke vraag wordt beantwoord in alinea 1?
- A Hoe is het liedje *Despacito* ontstaan?
  - B Hoe zijn Luis Fonsi en Daddy Yankee bevriend geraakt?
  - C Waardoor kwam Luis Fonsi op het idee om *Despacito* te schrijven?.
  - D Waarom heeft Erika Ender meegewerkt aan de productie van *Despacito*?
- 1p 23 Lees alinea 2.
→ Waaruit blijkt het grote succes van het liedje *Despacito*?
- Lees alinea 3.
- 1p 24 Waarom interesseerde Justin Bieber zich voor het liedje *Despacito*?
- A omdat hij al langer een liedje in het Spaans wilde opnemen
  - B omdat hij van liedjes houdt waarop hij kan dansen
  - C omdat hij zag dat de mensen genoten van het liedje

Tekst 9

- 2p 25 Lees de inleiding.
→ Geef van elk van de volgende punten aan of hierover **wel** of **niet** wordt
gesproken in de inleiding.
- 1 de sport die Amaya Valdemoro beoefende
  - 2 het karakter van Amaya Valdemoro
  - 3 de successen van Amaya Valdemoro met het nationale team
  - 4 het aantal jaren dat Amaya Valdemoro op professioneel niveau speelde

- 1p **26** Lees alinea 1.
Wat zegt Amaya over de pijn die ze had tijdens haar topsportcarrière?
A dat ze bij wedstrijden pijnstillers moest innemen vanwege de pijn
B dat ze dankzij enkele operaties grotendeels van haar pijn af kwam
C dat ze lange tijd geen wedstrijden speelde vanwege pijnlijke blessures
- 1p **27** Wat vertelt Amaya in alinea 2?
A dat ze atletiek heel leuk vond toen ze een kind was
B dat ze een tijdje zowel aan atletiek als aan basketbal deed
C dat ze heeft meegedaan aan de Olympische Spelen van 1984
- 1p **28** Lees alinea 3.
Wat zegt Amaya over haar tijd in de VS?
A dat er veel concurrentie was onder haar teamgenoten
B dat ze alleen vriendinnen had buiten haar basketbalteam
C dat ze eerst niet geaccepteerd werd door haar teamgenoten
- 1p **29** Lees alinea 4.
Hoe kijkt Amaya terug op haar laatste wedstrijd?
A met spijt
B met trots
C met verdriet
- 1p **30** Lees alinea 5.
Wat vertelt Amaya over haar werkzaamheden?
A Ze heeft een eigen bedrijf in sportartikelen.
B Ze is trainer van het nationale basketbalteam.
C Ze werkt als televisiecommentator.
- 1p **31** Lees alinea 6.
Wat zegt Amaya over het rugnummer 13?
A Ze had dit rugnummer, omdat ze geloofde dat het haar geluk bracht.
B Ze vond het een bijzonder rugnummer, juist omdat niemand het wilde.
C Ze vond het geen fijn rugnummer, maar had zich erbij neergelegd.

Tekst 10

- 1p **32** Welke informatie over Roberto Fecchio staat er in alinea 1?
A Hij had niet gedacht dat hij tandarts voor wilde dieren zou worden.
B Hij moest veel reizen tijdens zijn studie diergeneeskunde.
C Hij ontdekte zijn passie voor wilde dieren tijdens een wereldreis.

- 2p **33** Lees alinea 2.
→ Geef van elk van de volgende beweringen aan of deze **wel** of **niet** overeenkomt met de informatie in deze alinea.
- 1 Roberto gaat naar muziekfestivals als hij niet aan het werk is.
  - 2 Er zijn wereldwijd maar weinig dierenartsen die wilde dieren kunnen behandelen.
  - 3 Roberto ontwikkelde zich pas na zijn studie diergeneeskunde tot tandarts voor wilde dieren.
  - 4 Dieren in de dierentuin kunnen last krijgen van hun gebit door het knagen aan de omheining.
- 1p **34** Welke informatie staat er in alinea 3?
- A Roberto gebruikt bij dieren materialen die langer meegaan dan de materialen die bij mensen gebruikt worden.
  - B Roberto is de enige in zijn praktijk die zijn hoofd in de bek van een leeuw durft te steken die niet verdoofd is.
  - C Roberto opereert liever dieren dan mensen, omdat de operaties bij dieren minder ingewikkeld zijn.

Tekst 11

- 1p **35** Alejandro kan zijn mobiel niet vinden en is bang dat hij hem verloren is. Van welk syndroom kan hij last hebben, volgens deze tekst?
- A Apnea del WhatsApp
  - B Síndrome de la llamada imaginaria
  - C Nomofobia
  - D Síndrome de Google
- 2p **36** In de tekst staan adviezen voor het slim omgaan met sociale media.
→ Geef van elk van de volgende adviezen aan of dit **wel** of **niet** wordt genoemd.
- 1 Gebruik je mobiel om leuke uitjes te plannen met vrienden.
  - 2 Bespreek belangrijke zaken niet via je mobiel.
  - 3 Zet je mobiel elke dag een paar uur uit.
  - 4 Ga dingen doen waarbij je geen internet nodig hebt.

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

Tekst 12

- 1p 37 Om water te besparen worden in de tekst verschillende adviezen gegeven.
→ Voor welk apparaat wordt het advies gegeven een kort programma te gebruiken? Schrijf de **Spaanse** naam van dit apparaat op.

Tekst 13

- 1p 38 Je bent met je familie op vakantie in Spanje wanneer jullie autopech krijgen met een gehuurde auto van Rhodium.
→ Welk telefoonnummer moet je bellen om onderweg hulp te krijgen?

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.